



თეატრი სსსრკ

საქართველოს სალიტერატურო კავშირი

1918 წ. - № 1 ორშაბათი, ივნისის 1 შანი 50 კაპ. წელიწადი მეექვსე გამოცემის

ბიულეტენი 1918 წ. ხელის მოქმედი

მოგვილოცავს ახალი წელი



მოგვილოცავს ახალ წელი,
ახალ წელი, სანატრელი,
მო. დავძახოთ თავისუფლად,
ქართველურად აბა დელი!

ბორკილ-სწილი ამირანი
ძღვევს არაშით დავვენახოს
მასთან ერთად გამარჯვების
ულეველი დღე ვენახოს!..

შალვა შეფანაშვილი

ვაუმარჯოს თავისუფალ ხელოვნებას
თავისუფალ საქართველოში!

(ნახატი ლ. გუდიაშვილისა)

188
F. 5805-7



ახალი წელი—

—ახალი რწმენა!

გულ დაობებული ცხოვრება ადამიანისა მუდამ „ახალი წელი“-თ ფიქრობს განახლებას.

განახლებაშია წინდი ჩვენის მომავლისა.

მუდმივ მონობით, ცრემლთა ფრქვევით და უსამართლო დევნით წარსულმა ბევრი ღუბჭირი შეამთხვია ჩვენს ქვეყანას...

დაობდა ცხოვრება და განახლების ხარს ცის მანნასავით მოგლოდა...

და ეს ხარი ჩვენთვისაც ჩამორეკა გასულ წლის რევოლიუციამ.

წარსულ საუკუნეში გამოჭედილი ხუნდი მონობისა ჩვენმა ქვეყანამ დაღეწა, მაგრამ სამუდამოდ კი ჯერ კიდევ ვერ ჩამოიხსნა...

ძველი წესწყობილების დანგრევა ახალის შენება გასულმა წელმა დაიწყო...

გასულმა წელმა საქართველოს დაბა ქალაქები მთლად დემოკრატიას ჩაუგდო ხელში...

გასულმა წელმა ჩვენი დემოკრატია გააერთიანა და შეაქმნევინა ეროვნული საბჭო, რომელმაც თავს იღვა ჩვენის ქვეყნის მესვეურობა... გასულმა წელმა ჩვენი ეროვნულ-სახოგადოებრივ ცხოვრების მთლიანი შენობის საძირკველი ჩაჰყარა და ამ საძირკველზე მკვიდრი კედლების აშენება ახალ წელს გადმოსცა.

გასულმა წელმა ერთის ეროვნულ-ხალხოსნურის გრძნობით სულიერად აღაფრთოვანა მთელი ჩვენი ერის ნაწილები—მუშები, გლეხები, ჯარი, თავად აზნაურობა, ინტელიგენცია,—ამ ახალმა წელმა უნდა გაფურჩქნოს ჩვენი ერის შემკრებლობითი სულის ძალა.

ჩვენს მისწრაფებას, მწერლობას, თეატრს, მუსიკას, საერთოდ ხელოვნებას, ვაჭრობა-მრეწველობას და პრაქტიკულ მუშაობას გასულ წელს ამოძრავება დაეტყო,—მომავალმა წელმა უნდა დაავიროგვიჩინოს ჩვენი გულის ნადები.

გასულ წელს ჩვენი დემოკრატიის

მიერ აფრიალებული ეროვნული მომავალ წელს კიდევ უფრო მაღლა უნდა აიწიოს და საქართველომ მოიპოვოს თავისუფალი, დამოუკიდებელი, მშვიდობიანი ცხოვრება!

ახალმა წელმა ეს ახალი რწმენა უნდა განუმტკიცოს ყველა ჩვენგანს, ყველა ქართველს, საქართველოს ყველა ერთგულ შვილს!

ჩვენის ქვეყნის საერთო შენობის ასაგებად ყველა ჩვენგანმა თითო აგური, თ თო პეშვი კარი არ უნდა დაზოგოს.

ერთად, ერთად, ვისაც უნდა ჩვენი სანთელიც ენთოს!

დაე, კვლავ გაპირვება გავდგეს, დაე, კვლავ სიმშლი, სიტიტველე, ტანჯვა გველოდეს, დაე, ჩვენი ქვეყნის ზოგი გარეწარი შვილი, ქალაქად თუ სოფლად, თავისი შეუჯნებლობით კიდევ წყალს ამღვრევდეს, ხალხს სულს უწუხებდეს, მაგრამ განა მომავალის მოიმედემ ყოველივე ამით გული უნდა გაიტეხოს?!

განა ჩვენ დიდის შოთას მცნებით აღზდილნი არა ვართ, რომელმაც ყველა ქართველს ძვალ-რბილში განუმტკიცა:

ჭიკსა შიგან გამაგრება

ისე უნდა ვით ქვიტკიხსა!—ო?

განა ქართლოსიანთა სულის ჰენი-ოსობამ—შოთამ არ გვითხრა:

ვარდი უკვლავთ ხანვის მოუკრეფეს—ო?

დიალ, თუ ჩვენ ჩვენი ძველი წინაპრების ღირსეულნი შვილნი და ჩვენის დემოკრატიის ნამდვილნი წარმომშობე-ლნი ვართ, ჭირმა და ვაებამ არ უნდა შეგვაშინოს და ახალი რწმენით შევუ-დგეთ ჩვენი სამშობლოს დაწინაურებას! ჩვენი სამშობლოს მომავალი ჩვენი ქვეყნის შეერთებულ ძალისა და მისი მესვეურის დემოკრატიის ხელთაა.

ვაუმარჯოს ქართველ დემოკრატიას! ვაუმარჯოს რუსეთის რევოლიუციას! ვაუმარჯოს თავისუფალ საქართველოს გაუმარჯოს თავისუფალ საქართველოში თავისუფალ ხელოვნებას!

ამ ახალი რწმენით გილოცავ, ჩემო ძვირფასო მკითხველო, ახალ წელს და გისურვებ, რაც, წარსულმა დაგაკლო, ახალით შეგვესოს!

იოსებ იმედაშვილი

ახალი წელი

მთვ რემ შუკი ამოსტყორცნა ვარსკოაეიბი შეარხია,
 ბნელეთს დასცა შიშის ზარი, ცას ზიწარი შეახია
 ბნელში ჩაფლულს ქვეყნისა გულის შვება აგძნობინა,
 შვებით ნაშობს, ახალ წელსა ოქროს ტახტზე მისცა ბინა.
 ახალ წელი ჯილითა სდგას, ხალ კაპარკით მომარუული,
 ხვიღ-თა და ბასრ მახვილით სადევ-გმირით ამართული,
 ძვილი ქვეყნის ხუნდებს ამტგრ-ვს და ახალის ბედსა შქედავს,
 მწამს მის ძალა ჩემი ქვეყნის სიკეთესაც გამოკვეთავს.
 მაშ გენუჯვი ახალ წეოო! წინ, წინ გააწი შენ ერთგულად,
 კმარა რაც, რომ გაეწამა საქართველო ვერაგულად,
 დღის მას გვერდში ამოუდგვ გამოკვეთე ქართლის ბედი,
 შექქმენ მისი მომავალი და შეიქმენ მისი გედი!
 შენგან ელის სიკეთეა და გრუოი ქართლის დედა,
 მისი ბედის გასაქიდად რომ ასწიო მალლა ხვიდა:
 ერთის დაკვრით შვება მისცე, დასცე მისი დამზავრელი,
 სულთამხუთავს, სისხლის მწოველს მოუნახო თვისი ხვრელი;
 რო მით დასტკბეს საქართველო, ოქროს სხვის მომლოდინე!
 დაჩაგრულო ერის წყ რო ამოდუღდი, შენც იდინე.
 თუ შეგებო მავნე სული გულს მხვილი დააქირე,
 კმარა რაც მის დღევ-ძელობას უქმად მხვრული შეუწირე...
 და ავმართოთ ძლევის დროშა მტარვალეების დასაფოლად,—
 ვინც თვის მამულს უღალატოს, ის ეყოფა მას სირცხვილად.
 ამა რწმენით გულდამტკბარნი მივეგებნეთ ახალ წელსა,
 ჯერ სალამი, მერმე ხვევნა, გაფუწოდოთ ხელი ხელსა!
 დ. გაბრუაშვილი.

პირიმში

მე ის მიყვარდა იმ დროდან როდესაც პირველად ავიდგა ფეხი...
 როდესაც პირველად ამოვიდგი ენა ჩემი პირველად წარმოთქმული სიტყვები „ტურფავ მიყვარხარ“ იყო... მხეთ უნახავი პირიმზე ცხრათავიან დევს უღრანა ტყის იქით, შავი კლდის თავზედ ცხოაკლიტულში ჰყვანდა გამომწყვდეული...
 დარაჯად შავი გველი და შავი ყორანი ჰყვანდა მიჩენილი, რომელნიც მის სიახლოვეს სულიერს არ აქაქანებდნენ...
 დიდბანს ველოდი...
 ჩემი გული მის მოგონებაზედ მწარგდა კვნესოდა...

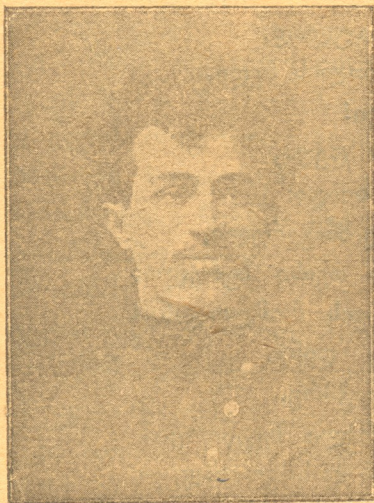
—ბელო, ბელო! მითხარი მღირსება მისი ნახვა მაინც თუ არა?..
 —არა!.. მესმოდა შავი კლდის გამოძახილი. „ყვა“ .. ჩხაოდა შავი ყორანი. ს...ს. ს. სისინებდა შავი გელი... და ამ პასუხზედ მიკდებოდა გული..
 —
 დამის წყვილადში რავისი ხმა არ ისმოდა.. მხოლოდ ყორანი კვალად ჩხაოდა... კვლავ სისინებდა შავი გველი..
 ტნჯულ წამებული გოლგოთაზედ ვაყავი დაჩოქილი და წამებულს იესოს ვევედრებოდი. ახალი წლის წინა დამე იყო, მგრამ მისი მოსვლა მე სრულიადაც არ მახარებდა. ისევ მესმოდა ყორანის ჩხავილი, გველის სისინი...

ვერც კი გავიგე რომორ გატყდა ღამე,
როგორ დაეტყო ცას მზის სიციხოვლე...

უცხოვ შესწყდა ყორნის ჩხავილი, და-
ღუმდა გველიც...

გაკვირვებული, გახარებული ზეზე წამოვვარდი.
ყორანი უღრან ტყეში გადავარდნილიყო..
თავგატეჭყალი გველი კლდის ძირში ეგდო
პირიძეზე განთავისუფლებულიყო და წყნა-
რად ჰაერს მოარღვევდა...

ახალგაზრდა მწერლები



მ. ძიძიყური

ნაწყვეტები

გველი კი სისინებდა, სისინებდა!

მშვენიერ წალკოტში ლამაზი იასამანი
იფურჩქნებოდა...

გაზაფხულის ცელქი სილა აღერსით ეხვე
ოდა მას და მოკრძალებით უკოცნიდა ლამაზ
ყვავილებს...

ჯადოსან ბულბულს მასზედ გაეჩინა ბინა
და ღვთაებრივ ჰიპნოთ ეგებებოდა ახლათ და
ბადებულ ყვავილებს...

ყოველ ღამ, როცა ქვეყანა ძილს მიეცე-
მოდა, ის სიყვარულის ლექსებს სტვენდა...

აღერსით დამთვრალი იასამანი საარშიყოდ
იშლებოდა...

და უყვარდათ მათ ერთმანეთი...
მშვენიერების მგოსანი სიყვარულის ჰანგე-
ბათ დნებოდა...

ლამაზი იასამანი სააშიყოდ უხსნიდა მას
თეთრ გულს და მეტის ტრფობით ცახცახებდა..
თრთოდა...

მშვენიერი ღამე იყო... გაბადრული მთვა-
რე ამაყათ მისრიალებდა კამკამა ცაზე..

მოდიოდა ჩემკენ...

— მომლოცნია ახალი წელი, ჩემი გან-
თავისუფლებიდან უკვე ახალი წელი დაიწყო.
ეს ისეთი ახალი წელია როგორც დიდი ხანი
არ გასთენებია არც შენ და არც სხვას...

— ტურფავ შენა ხარ, თავისუფალი? —
წამოვიძახე გახარებულმა და მის თვლებთან
დავემხე...
ა. სეგრედი

ბულბული ჩვეულებრივად გაჰკიოდა სატ-
რფიალო ლექსებს...

შავი გველი კი იასამანის ბუჩქს შემოხვეოდა
და საზარლად სისინებდა... სისინებდა შავი გვე-
ლი და სასიკვდილო შხამით ჰბანდა ჯერ კიდევ
ნორჩ ყვავილებს...

თავდავიწყებას მიცემული ბულბული ისევ
ჯადოსნურად გაჰკიოდა...

და მხოლოდ მაშინ, როცა შეგსლოავმა შავი
მღლა იღო საზარლად შეჰსისინა, ბულბული
შეკრთა და ჩავარდა ბუჩქში...

შავმა გველმა თავი ძირს დახარა და ს-
სიკვილო შხამი ასხურა... მწარედ აკენესდა
ბულბული და სული განუტევა...

და შეირხა, მაშინვე შეირხა იასამანის
უჩქი... ერთიან გასცვივდნენ მას ყვავილები და
უკანასკნელად ჩაეხვივნენ თავიანთ მგოსანს..
თავიანთ არშიყს... გამარჯვებული გველი კი
საზარლად სისინებდა!.. სისინებდა!..

შავი თვალები...

გიჟმაყა მდინარის ნაპირს პირველად შემხვდი..

ულარდელ ბავშვივით დახტოდი მაშინ და
ყვავილებს ესროდი შენსავით ცელქ ტალოებს..

შხიარული კისკისი შენი სიციხოვლეს ჰმა-
ტებდა მდინარის შხუილს...

— მაჩუქე მე ერთი ყვავილი!, ტალოებს
რათ ესვრი... ისინი ხომ ვერას იგრძნობენ!
შევთხოვ მე... მან კი ხმაც არ გამცა...

გრძნეულად შემომძანათა მაყვალვივით შავი
თვალები და პირი იბრუნა .. მსწრაფლ გაქვავა-
დი იმავე ადგილს და უენოდ შეეცქეროდი, თფ-
ვით განაგრძობდა ის ყვავილებთან თამაშს...

— მე მინდა ტალოებიც დავიმორჩილო!
მათაც ვასწავლო სიყვარული — შხიარულად
ადიკაკისა მან.

ო, ის თვალები!.. შავი თვალები!..
რა ჯადოქარი, რა მწველები იყვნენ!..

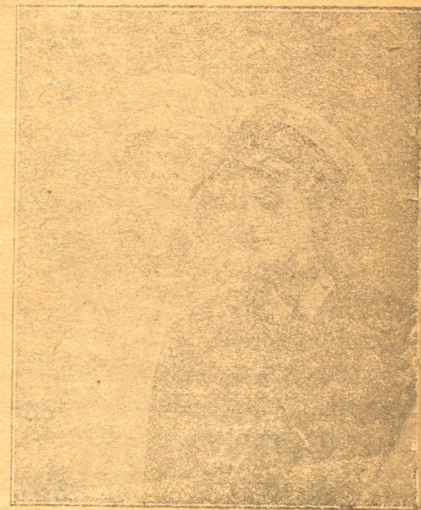
მ. ძიძიყური

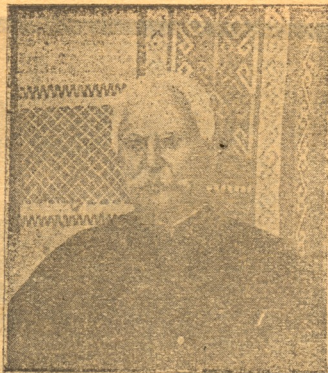


007
0014

ქიზა აბაშიძე

სსპ და სსპ დროს





ქაინოსრო კავლიანი

ქვემოთ ლექსის ავტორი

ქვემო-მოყვანილი ლექსი მით არის საუურადღებო, რომ დაწერილია ოთხ-
მოცი წლის მცხსოვანისაგან და იმ წოდების შიშისაგან, რომელიც უდარ-
დელათ ატარებდა წუთისოფლის ცხოვრებას, მაგრამ ქართველური ნიჭი,
სმახვიდე ცხოვრების დაკვირვება არ დაუკარგავს და ადგილობრივებით
შეპყურებს ჩვენი ხალხის მომავალს.

რედ.

წარსული და აწმყო.

1

მკითხველებს უნდა გავაცნო ჩემი თავ-გდასავალი:
სოფლათ ვარ დაბადებული თავადის ჩამომავალი;
უზრუნველია და უსაქმო, ხელთ არას გამომავალი;
დიდი ბრწყინვალე გვარისა, ავალიშვილი ავალი.
შინაურათა აღზდილსა არ ფრის მქონდა დარდია,
უთავბოლოთა ვცხოვრობდი, ფლანგვაში ვიყავ მარდია.
ამხანაგები გავიცან ჩემი თვისების ფარდია
და გასართობათ მე მქონდა ასონანსი და ნარდია.
ასეთ რათმითა მომქონდა თავადობითა თავია...
მიყვარდა ჩაცმა დახურვა, ძვირფასი მოსართავია,
აგრეთვე მწვადი ცვრიანი, ფლავი, ბატკანი, კრავიზ,
ქართული კარგი სიმღერა ჩონგურზე დასაკრავია.
მე იმ დროს ვამბობ, ძველათა როდესაც მყავდა ყმები:
მათი გოგო და ბიჭები მოსამსახურეთ მხლებია.
ჩემს უნებურათ ჩემს გლახსა ქალი არ გასთხოვებია,
ბევარა გადაუხდიათ, როცა კი მიბრძანებია.
ბატონ-ყმობისა წეს-რიგი მთავრობისაგან ხდებოდა:
გლახის ქვრივი და ობოლი ბატონს შინ უნდა ხლებოდა,
ფულის შეწერა, საჩექქე, ღალა-კულუხი ხდებოდა...
სხვა სამსახურსა ვინ მოსთვლის, წინ რაღა დაუდგებოდა?!

გავლიეთ ხანა წინეთა ნაქები, დღეს საგმობელი,
შემაწუპარი ღარიბის, მდიდრისა გასართობელი;
არავინ უჩნდა საწყალ ხალხს არსიდან თანამგძნობელი...
ყველა გლახ-კაცსა სჩაგრავდა... დრო იყო დასამხობელი!
მაგრამ ამ წუთი-სოფელსაც თვისი აქვს დასასრულია!
ცხოვრება თურმე ბრძოლაა, სიცოცხლე მეტად რთულია.
მე გვიან მივხდი ბედ-კრული: სამშობლო დაჩაგრულია!
რაღას ვეწიო ხნიერი, ოთხმოც წელს გადასულია!

2

ძველმა დრომ ხანა მოსკამა, სიომ დაჰბერა ახლისა:
განთავისუფლდა გლახობა და წვერი მათი სახლისა,
გამოჩნდნენ სოციალისტნი, მოაზრე ახალ-ახლისა...
„ძირს მეფე და თავადები!“ ზრიაამულია ხალხისა.

ღრმით ჩამწვდა გულში ხინჯათა: მეფეკრა ცხოვრებაზედა,
თუ კი არავის რას ვარგებ, რათ ვცხოვრობ ქვეყანაზედა!
მეც უნდა კილო შევაწყო ახალ-თაობის ხმაზედა,
გვერდში მოუდგე მოძმესა, ვიარო სწორე გზაზედა.

არ ვარგა აღამიანმა გული დაიხშოს გრძნობისა!...

მეტი საზღაპრო შეიქმნა დაჩაგრა გლახ-კაცობისა,
მოთმენა გამოეღიათ... მიზეზი გახდა მტრობისა.
და ამან გამოიწვია გულზავი მოძრაობისა.

რუსეთი ომში ჩაება, გაუხდა თავის ქირათა:
ჯარის საკვები სურსათის შეექნათ შოვნა ძვირათა.
ნემცები ცხვირ-პირს ამტვრევენ, ახვეინებენ ხშირათა...
გასქირდა რუსების საქმე, მიდგა დაღუპვის პირათა.

ესეთ ომის დროს რუსეთმა დაიწყო რევოლუცია,
ხემწიფე გადმოაბძანეს, პატივი არვის უცია...
ახალმა მინისტრებმა კი გამოსცეს პრაკლამაცია:
სხვა ერებს არა მივცეთ რა ვაუფლოთ რუსის ნაცია.

ვეცადოთ ყველა ქართველმა ხმა ავიმალოთ ერშია,
ყოველი დონე ვიღონოთ, გავძრეთგამოვძრეთ ხერეღშია,
უფლება კვლავ აღვიდგინოთ, მთავრობა ვიგდოთ ხელშია,
წოდების განურჩევლად ყველა გავსწორდეთ წელშია.
შემთხვევა კარგი გვეძლევა რომ აღვადგინოთ ივერი,
ბუნებისაგან შემკული, კეკელუცი და მშვენიერი,
თამარ-მეფისგან სულ-დგმული, დიდებული და ძლიერი,
რუსთაგან დამონებული, მოტყუებული, მშვიერი.

ქაიხოსრო ავალიშვილი.

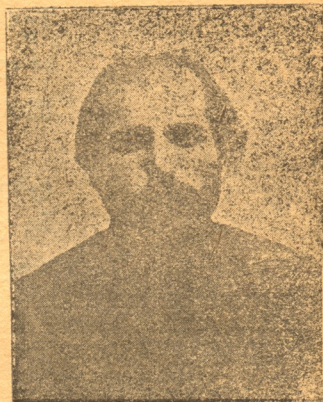




მალაქიძისა და აბაშიძის დასავლეთ საქართველოს სიმღერა გალობის დიდი მკოდნე და სახელგანთქმული ლოტბარი.



მ. შალივაშვილი დათიას როლში სახატი ღ. კუდიაშვილისა



მ. შალივაშვილი აღმოსავლეთ საქართველოს სიმღერა-გალობის მკოდნე, გარეკახელ (ხ. შველ) გლეხთ გუდიის ლოტბარი

ქორწილი

ალეგორია სამ სანახობად

მომქმედნი:

კნ. სიღონია, მქრალაძის ქვრივი. ნათელა, მისი ქალი. თავ. ოთარ, სიღონიას მზლი. თავ. ტიტეკო კახელი, სიდ. ძმა. აღმასხ ნახალიძე, იგივე ია გლეხი მებადის შვილი. არ მხუნი ნც, მოვანშე სოვდაგარ სედრ კ, მისი ხელქვეითი. რუა-გენერალი.

ნიკოლოზი, შვილი მისი. გოლ ინჟინერი, კახელი ნასწავ მ რი მ ქ ლი იმერელი ქალი. ვასიკო ილენიკი. ტატე ნიბლია. მართა გლეხთა გუნდი. ქალთა გუნდი. მესტიგირე

იმერელი, კ ხელი, აჭარელი, მეფ ნდ. მხარობელი, ეჯიბი. ახანალია სანდრო კახელი, მოცეკვავე. ქართლელი, ბურთული, რაჭველნი, თუშ-ფშავ ხევსურნი, ლეჩხუმელი, აჭარელი, ინზოლოელი, ოხნი, აფხაზნი, სვანნი, და სხვ.—მოცეკვავეთა გუნდნი; საზანდარი.

სურათი პირველი

კნ. სიღონია ქვრივის კარმიდამო ქართლში. ორსართულიანი მოძველებული სახლი: სახურავ ჩამოღობილი, კიბე დაზღვეული, ისტაკ ჩაშლილი აიფნ ს მოაჯირი ფიცრებ გამოცვიფრული. მოშორებით წამოქცეული სასამინდე, ერთ კუთხეში—მატრა ეკლესიის დახვესებული, ჩამოგარული გუმბათი, წინ ორ კამ ბოძზე სამკელო ზარი. შირს წყარო. შირი-ახლო სათივე და ცომური. ორი ხის შირის ტძელი სკამი კუნძებზე... ეზოში მომანძლულია ფიჩხი, შუშა, ნაფოტი. მზე წაღის, მსი უკანასკნელი სხივები სახლის ფანჯრებს ეთამაშება. ეზოში მუშები მაგრდვილან; ყავანებენ უკმაყოფილება ეტეობათ.

მუშა ქალები. ნაწლოები გვიწყდება,

კუჭი კი არ გვიძღება, ნეტავ ჩვენი ნაოფლი მოვანშესა რათ რჩება! ჭკვა თუ კაცს არ ექნება, არას არგებს ქონება; სხვისით მოაზრ-მოფიქრალს სხვისა ჰმართებს მონება.

სედრაკა (გამონდება. ქალები შეჯგუფდებიან)

შეხეთ უნდათ რაღაცა...

მართა.

ძალი ხსენებაზედა... მო, ერთიც შევხებოთ, მოვა ჩვენს ნებაზედა... (სედრაკას) დღეში ექვსი შაური



თბილისის ფოსტა-ტელეგრაფის მოსამსახურეთა ქართული გუნდი, დაარსებული 8 ივ. (ჩიტო) ქურთიშვილის მიერ იანვრის 7 საოჯახო საღამოს გამართვის გამო.

სკდრაკა. ცოტა არის კიდევა.
 უკმეღ-უსმეღობითა
 ჩენი ჯანი იღევა.

სკდრაკა. ფიე, ამას უყურე,
 რა გულუხვით იქცევა!
 დაო, ექვს რათ სჯერდები,
 მოითხოვე თუმანი,
 თუ კი იცი რომ ღირხარ
 და ამას ვთხოვეს გუმანი.

მუშა ქალები, ვილას უნდა მოვთხოვოთ,
 მოსავალი თქვენ მიგაქვთ.,
 ქვრივ-ობოლსა რა ვთხოვოთ,
 თვისი სარჩოც არა აქვთ.

სკდრაკა. ასა ესეც ხათაა,
 ყველა რა რიგ შტერა.
 ხაზინის პირობით,
 ქაღო, ასე სწერაა,

რომ სანამდის მამული
 თავის ვალში უჭირავს,
 მოსავალი მისია,
 ვერვინ გამოუწირავს.
 ხარჯი-ბორჯი მუშისა,
 ჯამაგირი და ჯერი
 არის მემამულისა,
 თუ ხართ ამის დამჯერი.

ასაკო. შაშ ეგრეა: კურდღლისა
 ხორცი შენ, ტყავი ჩენა,
 მელისა-კი ხორცი ჩვენ
 და ტყავი-კი მთლად შენა!
 მუშები იფინანს.

გდრ. შეფუცხუნებულა. რის კურდღელი, რა მელი,
 მასხარობთ თქვენ ყველა.
 ეს რა ჩემი ბრაღია,
 კაცი აქ თუ (შუბლზე უჩვენებს) მწყრა-
 ღია. (გადის)



საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

ვასიკო. ჰე, შეილოსა გენიშნა,
გემწარა და გეწყინა!
რაკი გვიდგა ძალაზე,
აქ მივაბათ ბაგაზე...

შარტა. სწორეთ. ჩვენი კუთვნილიც
დაითვლება დაზგაზე.

ქალთ გუნდი, მზეო, ჩვენთვისც იბრწყინე,
დღენი გამოგვიბრწყინე,
მუდამ მყინვარებაში
სისხლი ნუ ვაგვიყინე.. (გადიან)

ტატე. ისევ ხათრი და თმენა,
სხვა გზა არა გვაქვს ჩვენა...

ვასიკო. რა დროს ხათრი-მათრია!
ხესა სცვივა ფოთოლი,
კარს ზამთარი მოგვადგა,
ბაღლები მყავს ტიტველი,
მარჯვენისა შემყურე
შე ჩემ ნაშრომსა ველი,

ნობლია. ხმა გაკვიდე, უღლეო...
უნდა ყველა გავაქროთ,
ვინც კი მუშებს იხმარებს
ნაოფლს კი არ უსწორებს.

ვასიკო. შეხე მაგი მამულსა
თვალი ვერ გადუწვდება.

ტატე. სახელით მაგისია,
სახრავად კი სხვისია:
კარს ადგია მოვალე,
ჩაჰყლ აპავს დღეს ან ხვალე.
რა ქნას, როგო იძალოს?

ვასიკო. თავშიამც ქვა იხალოს!
თუ არ მოსდევს მას წელი,
უჯობს აილოს ხელი,
მამულსა გაუჩნდება
ბატონ-პატრონ-მომეღელი!..
ჩვენ ცხოვრება გვშიოდეს,
ქაში გვენატრებოდეს,
მის კი თავში საყრელი
მიწა უოხრდებოდეს?!
დროა, დრო აწ გავიყოთ,
ყველამ თვისი მივიღოთ,
მაშინ აღარ ექნება
მის მამულზე სხვას ნება,
რო მოსთხოვოს ვალეები,
აუცრემლოს თვალები!

ტატე. უღეთო საქმეს სწაღიხართ,
მეტად თავსა გაღიხართ.

ნობლია. ნეტავ რას გვეხიდები,
და ბატონს ერიდები!

ვასიკო. თუ კიდევ გავგიჯანჯლო
მოვიხმაროთ ჩვენც ძალა:
აღლიანი—მის ჯანი,
გავატაროთ გუთანი!
ია შემოდის თანდურით, დაბრანძული, წვერ უღვამ
აბურძენილი. მუშებს რა შენიშნავს იქნას და კი-
ჯოს იცვლის—აწაგინ შიგნოსო.
გამარჯობათ ბიჭებო,
ცამ ვიკუთხოთ მარჯვენა,
ვისაც ვეძებ.—ვერ მეტყვიოთ,
ეგებ იცოდეთ თქვენა?! (მუშები იღიანან)

ვასიკო. შეხე ამ ბახალასა,
რა ხუმარა ყოფილა!
ნეტა ვის დაეკარგე
მაგრე დედისობილა?!

ია. საკუთარ თავს დავაკლდი,
სხვას რას ვეპრიანიბი.
ძმაო, შენი დაცინვა
არის ნაგვიანები.
ვისაც გეძებ აქ თუა,
ეგ მითხარი გეთაყვა.

ვასიკო. აღბათ ქინძსა მიბრთმეგ,
ფიქრი იმას გადგიყვა. იღიანან.

ტატე. ძმობილო ვის დაეძებ?

ია. ამ სახლშია სდგას ვინა?
ან ვისია ეს ბინა?!
მითხარით და ბედსა გწევთ,
მეც სამსამხურს გავიწევთ.

ვასიკო. შეხე, შეხე ნალიტას
როგო აუშვა ქარი!
ბედსა, მე შენ ვიბრძანო,
მოგვცემს რაც მასზე არი!
ია. სწორეთ მაგას შევიძლებ,
ცოცხალი თუ თავმკვდარი.

ტატე. თავად ოთარ მქრალაძის
იგი არის სახლ-კარი.
ის მარილზე წავიდა,
ქვრივად დასტოვა ცოლი,
მისთან ერთი ასულიც,
ვითარც ნათალი ბროლი.

ვასიკო (დადინფით) თუ მის შერთვას აპირებ,
 მოგეკრება კბილები.
 ბევრიც სხვა გაუშვია
 ქალსა განაწბილები.
 რა ხანია შავებში
 მგლოვარეთ ჩამჯდარია,
 გულით არ ელხინებ
 სუნთქავს, მაგრამ მკვდარია.
ი. სწორეთ მაგას ვეძებდი...
ვასიკო. შენ მესამე იქნები.
 მას სომეხი და რუსი,
 როგორც კარგი მისნები,
 დღესაც ხელსა უწვდიან.
 მგონი არის ნიშნობა.
 ნახავ ლაპარაკზედა
 მისი ასრი იცნობა.
 მაგრამ შენ კი ვინა ხარ,
 საიდან, სადაური?

ი. დაშაკირდი, გაიგებ,
 მისმინე თუ გაქვს ყური!
 ფანდურს უკრავს და მღერის:
 ერთი ვინმე ყარბი ვარ,
 მეფანდურე საწყალი;
 ქვეყნის კენესა-ვაებითა
 მიცრემლდება გლახ თვალი.
 სოფლი—სოფლად დაეწანწალე
 ძმათვან მიუსაფარი,
 ბოროტებით სავსე ერში
 ვერსად ვპოვე საფარი.
 ვეძებ ქვეყნის მალამოსა,
 მინდა ხალხის წამალი,
 რომ მთა-ბარი გავასწორო,
 ერთი მქონდეს გზა-ქალი!

ტ.ტ. აი, შენ კი გენაცვალე,
 რა კარგი გაქვს ენა-ბირი!
ვასიკო. მართლაც კაცი შენ ყოფილხარ,
 თუ იცი ხალხთ გასაქირი...
 მაშ ლეკურიც შეგვაწიე,
 მერე შენი გზით გასწის,

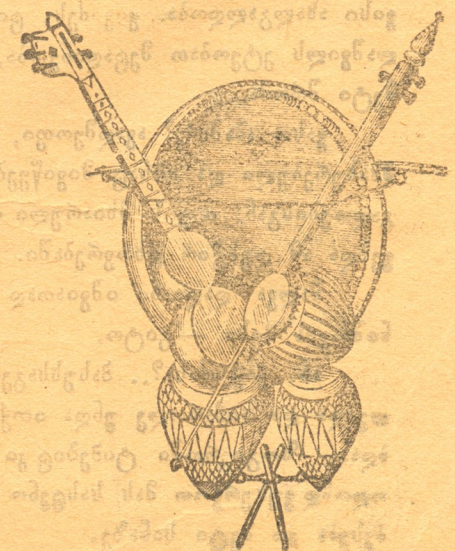
ი. ფანდურზე ლეკურს დაუკრავს და მღერის
ვასიკო. ტყვეთ გავა. ხალხი ტაშით მისდევს.
ი. თვალს გადავინებ
 ეჰ, ბედო, დედინაცვალო,
 შეც ცვალებადო სახითა

ვერა. ვერ მომხრი, ვერ შემეცლი
 ჯაღოსურისა მახითა...
 სოფლისა უკულმართობამ
 ცხარე ცრემლებით მატირა,
 მაინც გაუძელ შავებდმა
 სასიკვდილოდ ვერ ხამწირა...
 ჩემო სიტრფოო შენ იყავ
 ბნელი ცხოვრების სათელი,
 შენის ტრფილით ვსკოცნობდრი,
 რო მღირსესოდა ნათელი
 სადა ხარ? ნუ თუ მიჯნურო
 ვერ ისმენ ჩემსა მღერასა?
 სადა ხარ? ნუ თუ მანანებ
 ჩემს სიყვეს—ბედის წერასა?

ფანდურზე და მღერის ფანჯარის ძიხს:
 უღვთოდ დამწვარ—და აგუო,
 ჩემო ტურფავ, პირიმხეო,
 სულის სულო, გულის გულო,
 ნულა ჰგმინავ, აღსდგ ზეო!
 შენსა ყარბის—უკვდავ მიჯნურს
 შენთვის დამწვარ-დადაგულსა,
 სული მხოლოდ შენთვის მიხურს,
 ვერ შემიცვლის ხეგდა გულსა.
 სად ხარ, ჩემო სასურველო,
 აღსდგ, სარკველს გადმომხედე,
 ჰყვავის ჩვენი შვების მღელო,
 უკეთესის მოიმედე!

—ნათელა სარკველთან გუმიანდება.

ი. ისე იმედაშვილი
 გაგრძელება იქნება.





1917 წლის მაისის ნახევარი

საბუნებისმეტყველო სკოლა

ქართული თეატრი

განსულ წლის დრამ. დასმად. შადიკაშვილის რეჟისორობით მიზნად შეისრულა თავისი მთავარად, თუ შედეგად მისი მიზნებით იმ მიზნებს, რომელთაც მას უხეობდა მუშაობა თავისი დასი.

სეზონი ნათარგმნ მიუხედავად დაწყო, მაგრამ შემდეგში გახდეს ორიგინალურ მიუხედავად დადგმა. ორიგინალური მიუხედავად შედგების დაკვარათ უხეობდა ჩატარეს.

აღსანიშნავია „მეგობრობა“ გადჭრილი მუხა, არამისაღებ, ქრისტინე. შეუკავშირდის მიუხედავად უფრო აღსანიშნავია, მეგობრობა.

დანარჩენ მიუხედავად წინა წერილებში უფრო აზროვნებით.

მრეშობ რეჟისორების აღმასრულებელი ალ იმედაშვილი და იუზა ზარდალიშვილი. იმედაშვილს უფრო სიმის გასწორება, დანარჩენი მისი თვისებანი გაკვრინებენ მას, რეჟისორი მრეშელ ხარისხიდან მისიობს, იუზა ზარდალიშვილს კი მეტი ტემპიანი. თუ განუძლიერებს ნიჭს ამ არისტოკრატ — მისიობს.

გ. შადიკაშვილი?

სრული მისიობი, რეჟისორი და დრამატურგი. მან უფრო მხრივ დაკავშირდა...

კარგები არიან მატარებელი და სარული უფროდლებს იქვე მრავალ ფეროვნად თამში მ. კარიშვილისა. ახლგაზდა გვარადეს რეჟისორი შეაქვს თავისი ახლგაზდა. თვითვე, ციციშვილს, თარაღაშვილს ეტუობათ მეტადინობა, მაგრამ მართებთ მეტი შრომა.

ვასო აბაშიძე? ავადმყოფი, მხსუნებელი, და მისხურებელი და თანაც მივიწეებელი ჩვენი საზოგადოებისგან, თავის მისარული თამშით გვამხსუნებდა ამ დუხჭირ ცხოვრებაში.

შალვა დადიანი იშვიათად გვეჩვენება. აღსანიშნავია მისი — გიტო.

ან. ქიქოძისა?.. მასუსსაკებ რეჟისორს ასრულებდა და სიმართლე უნდა ითქვას, რომ ცდილობდა... ზოგჯერში ტიპებიც კი შექმნა. (ქრისტინე) ორიგინალური უფრო მის სასტანო ტიპების განუძლიერება და მეტი სინჯე.

რამდენად სასიამოვნო ტექსტები... ჯანსიშვილის უფროსი კომედიაში; იმდენად შესაბამისნი არიან დრამატული რეჟისორები. უფროდლებს იქვე გრძობად თავში შოთაძის, მის ეტუობა დაწინაურება.

ქიქოძის მიუხედავად ნიჭი ფართოდება უფროდებით სმირი გამოსვლა სხვა და სხვა რეჟისორში.

ჩერქეზაშვილსაც უფროდებით სმირი გამოსვლა სტენაზე.

საზოგადოებრივი შინაგულდობა და მკამყოფილები დას.

სახალხო სახლის მშენებელი მუშაგანი. ნიჭიერი სტენის — მოყვარენი (ფაქტიურად მრეჟისორი ორიგინალური მისიობანი გოცინიძე, რომანიშვილი, ანაშვილი მეტრეველი, და სხ. გამომდელი რეჟისორი შთაბეჭდილი, მხოლოდ სუსტი და ცალმხრივია რეჟისორი...

მოგულდობით თათვე დასს ასალი წელი და უფროდებით სიმხსუნევი ახალ ორიგინალურ მიუხედავად.

ქუთაისში ქართული დრამატული დასი ქიქოძის და ბარკელის რეჟისორობით მართავს წარმოდებებს დასაც საზოგადოება ბლომით ესწრება. ბაქოდა და ბათუმში კი დრო გამომშვებით.

რუსული დრამა „ტარტოს“ ამხანაგობის სეზონის მეფე მიუხედავად ნათვლება მრეჟისორისა „მავლეს“ საუფროდლებოა ნეპიროვიჩი დანჩენკოსი, ჯეონიდ ანდრეევის და სხ. ეგ. ჩირიქოვის. დანჩენკოშვილის მიუხედავად ტენიკური მხრივ სუსტია. თამში მხრით აღსანიშნავია ნიჭიერი მისიობები მინაილოვსკის და რუზაევის, აგრე თვეტორასკის, და დნებოვის, ნიროვის და სხ. ქალთა ძალები მოისუსტებენ გარდა რეჟისორისა.

სომხის დასის სეზონი ჩვეულებრივად სწავრებებს არტისტულ საზოგადოებაში. საზოგადოებრივი უფრო მეტი უფროდლებით ემურობა მას, განსაკუთრებით კი ახლგაზდა.

ქართულ კლუბის რუსული დასის სეზონი ბოლის მეტადინობით მისარულია მიდი. საზოგადოებრივი ბლომად ესწრება. აღსანიშნავი ბოლი დიმიტრი და პერსიობი. სამაგიეროდ კლუბის რუსული ოპერა, რომელიც დიდი ამბი დიმიტრი სეზონი, სამარცხვინით თავდება. დარბაროელია, გარდა თვით მამასახლისების და „ოპერის და ცხოვრების“ რეჟისორებისა.



მუსიკალურ სფეროში აღსანიშნავია ქართველ
მომღერალ—მუსიკოსთა კავშირის დაარსება რომე-
დმაც მიღწათ დაიუხა კრფრულ—ნაციონალურ
სელოვნების სასურველ დონეზე დაუენება. მისი
თარსობით დაარსდა საგანგებო კომისია სპეციალი-
სტების, რომელსაც დაევადა ფილარმონიულ სა-
ზოგადოების წესდების დემოკრატიზაცია და მის

სკოლის ნაციონალიზაცია. ამავე კავშირმა შედეგი-
ნა დიდი გუნდი და ბოლოს უნდა აღენიშნათ და-
დი ფაქტი, რომელმაც მზის შუქა შეანათა კვენ
მიძინებულ სელოვნებაში. ეს არის სელოვნების
სექციის დაარსება კრფრულ საბჭოსთან

ს. წყნეთელი

შ ა რ ა დ ა

იკოლე მცენარე არის,
საქმელათ მოსახმარები,
სახელი ოთხ მარცვლოვანი
მიწა-ვაშლისა მგავნებში,

დი ჰირველ მარცვალს თუ მომცემ
შენ იმღენს დამეხმარები,
თიქმის ნახევრათ გამოვა
სახელი დამამშვენები.

შემდეგ მხეცთ მეფე გვჭირდება,
და მართლაც ჩასათვალია,
მის სიმკვეციტ-სილაშაზესელ
სუყველას რჩება თავალია;

ორ მარცლოვნისგან შესდგება
სახელი ძალთა ძალია,
შუა გასჭერით, პირველი
მიბოძეთ, დამდეთ ვალია

და გამოგვივა შირალით
სახელი იმისთნაები
ძველი მთავრობა ვინც დასცა
ახალს გაულო კარები.

ვხლა იმ ღაბის სახელი
ჩვენთვის საჭირო არია,

სადაც იშვა დიდი მგოსანი
და ეხლა უკვე შემღარია,

შვიდ ანბანისგან შესდგება
დაბა ციხესელ მდგარია,
შუაში სამი ანბანი
შარადის მოსახმარია;

შემდეგ გვჭირდება ყვაფილი
ნაზიარ სურნელოვანი,
ორ ანბანისგან შესდგება
და ორივეა ხმოვანი,

შუა გასჭერით, ფაქიზათ
მორიდებით და წყნარადა,
პირველი მე მითავაზეთ,
რომ შევაკეთო შარადა.

ვხლა გთხოვთ რომ მომინახოთ
ფრინველი მტაცებელია,
წიწილას ვინც ემტერება
ისე ვით თხა-ცხვარს მგელია

სახელი მისი შესდგება
ოთხ ანბან ორ მარცვალითა,
თუ მომცემთ პირველს ნაწილსა
ვინც არის ნახავთ თვალითა.

ვარდენ ვაფაანა





მეორედ მოსვლა

(გაგრძელება. ის. 1917 წ. „თ. და ტ.“ № 45)

ღარკე (შეშინდის.) ლუარსაბ! გაიგე ბა-
ლშევიკები ბუნტს აპირობენო?

ჯუარ. შინ ბუნტი მაქვს და გარეთ ბუნტი
რომ მოხდეს რა გასაკვირველია?

ღარკე. შენ თუ უკმაყოფილო ხარ, ჩვენ
რაღა უნდა ვსთქვათ მაშინ?

ჯუარ. ქალო! ცოლი ცოლი აღარ არის:
ეგ კრებებიო, ეგ პარტიაო. აბა, დედაკაცო,
რაღა დროს შენი პარტიაა ერთი მითხარი,
შვილები ხომ გამიგიჟდნენ, ათასი ოხერ-ტია.
ლი ჩემი ბატონი გახდა. ვიღა არ ს ჩემი პა-
ტრონი. სადილი სადილად არა ღირს, ჩაი ჩაით
და როგორ გინდა იცხოვრო? ღვინოს ნუღარ
ახსენებ. აბა ქართველი კაცი და უღვინოთ,
გს ისეა, როგორც სომეხი უფულოდ. რის
ღვინო, რა ღვინო. შენი სისხლი ბარემ ღვი-
ნოდ აქციონ და დალიონ რაღა, ეგღა აკლია
ეხლა ეგ ვიღაც ბალშევიკები გამოხენილან
ქვეყნის დამცველნი, კიდევ უარესი ბუნტი უნ-
და მოვახდინოთო. დალოცვილნი რაღა ბუნტი
უნდათ, ეგ ყველაფერი ბუნტი არ არის განა?
ბარემ დაგვარჩონ რაღა! ათასმა ოხერმა ყაჩა-
ღმა ბალშევიკი დაირქვა და ქვეყანას სკარცვა-
ვს.

აღექს. ბატონო ბალშევიკი მოვიდა და
რა უყოთ ახლა შემოიჭრება?

ჯუარ. (შეშინებული.) ვაიმე, ეშმაკის ხსენე-
ბაზეო რაღა! ვინ ხართ ქრისტიანი მიშველეთ
ბიჭო, ეგ ხანჯალი მაინც მომ წოდეს! არ შე-
მოუშვა, არ შემოუშვა... (ღარბის იქით აქეთ.)

ღარკე. (შეწუხებული.) უი ქა, არც შინ
გვასვენებენ! წმინდა გიორგი, შენ დაგვიხსენ
უბედურებისაგან. (გარბის.)

ჯუარ. ჩოთქი მანც დაიჭირე, ბიჭო ჩოა
თქი, (აქლუკს ახალხან ჩოქს)

აღექს. არ შემოუშვებ ბატონო კაცნი
არ ვართ. (ეგბრის) არ შეიძლება აქ შემოსვლა
ვერ გაბედავთ ვერა. ამ ჩოთქს დაგარტყამთ
თავში. (შეშინდის ბალშევიკი. თამბი ახურძენული

აქვს. ზედ დახუჭი დაგლეჯილი ტანისამოსი აცე-
რეოლაფერი სკლში უჭირავს

ბალშ. როგორ თუ არ შემიშვეფ? სიკვლი-
ლი ხომ არ გინდათ ჰა? შენ იცი ვინ ვარ მე?
იცი? ჰა? ეხლავე გაგათავებთ; შენ ხალხის
შვილს როგორ უბედავ არ შეშვიებას! (რეჟოლ-
გებს უმიზნებს ალექსის. ალექსა ჩოთქს უმიზნებს
და თანაც უკან ისევ.)

აღექს. შეშეშინდა შენი რევოლვერისა თუ
შეშეშინდა თუ? ამ ჩოთქს არ უყურებ, სულ
გაგვიბოფ შე აზედ თავს!

ბალშ. დაიკარგეთ ხულიგანო! ალექსა გა-
რბის.

ჯუარ. დაჩქაფი კაცო, თუ ხარ ქრისტი-
ანი, ნუ მომკლავ. ფული თუ გინდა, წაიდე
ძმაო რაცა გვაქვს, შენი ქირიმე!

ბალშ. კაცო რამ გადაგრიათ ყველანი,
მეც კაცი არა ვარ? ადრე კაცო! რას დაჩოქი-
ლხართ, ღვდილი ხომ არა ვარ, ან შენი ფუ-
ლი რად მინდა! მე ხომ ყაჩაღი არა ვარ. ადრე
ადამიანო, ადრე! (აუენებს ჯუარსაბს.)

ჯუარ. (გულ შედონებული დაეშვება სავარძელზე.)
თუ ძმა ხარ წყალი დამღვინე და მერე თუ
გინდ მომკალი კიდევაც. (ბალშევიკი წყაფს აწ-
გდის.)

ბალშ, კაცო, მე მოვედი თქვენთან, რო-
გორც ამხანაგი მოსამსახურე კი ასე უდიე-
რად მომბეპრა, რითი დავიმსახურე მე ეგ? ან
თქვენ რათ შეგაშინათ ჩემმა მოსვლამ? თუ გე-
წყინათ წავალ სევ. (ბოლოში იხილს)

ჯუარ. რა ვიცი კაცო, თქვენზე იმდენი რამე
ამჩინეს, რომ ჩუზე აღარ ვართ თქვენ ს
შიშით.

ეკ სულ პროვოკაციაა, რაც ჩვენზე ხმებს ავ-
რცელებენ. თუ გაიცნოფ ჩვენ პროგრამის
ისე მოგეწონება, რომ თვითონაც ბალშევიკი
გახდები. ჩვენ ორ სკანზე ჯდომა არ გვიყვარს
შენ გულახდილათ ვამბობთ ყველაფერს, ჩვენ ის
არა გვწამს ბურჟუაზია, ჩვენ არა გვწამს ომი,

რადგან იგი კაპიტალისტების ომი და არა დემოკრატების ომით ბურჟუები ჯიძებს ისქელენ და შურ მელი ხალხი კი სიღარიბეში ვარდება, ჩვენ არ გვწამს ვაქრობა, რადგან აკაკის თქმის არ იყოს; „მათ მოგებულ შაურში ჩვენი ოფლი და სისხლია.“ ჩვენ გვინდა რომ ყველა ბედნიერი იყვეს, რომ აღარ სუფევდეს, არც მწუხარება, არც სიღარიბე! მოხდა გარეგნული რევოლუცია და ფაქტურათ კი ისევ ძველებური წესწყობილებაა, არაფერი არ შეცვლილა. ისევ ის წუხილი, ისევ ის სიღარიბე, ისევ ის არა თანასწორობა. ჩაუკეთა წითელი პერანგი და გული კი შავ აქვთ. ჩვენ უნდა ვისარგებლოთ მოწინდით, ძირს უნდა დავცეთ ბურჟოაზი, უნდა მოვსპოთ ფული, რომელიც ერთად ერთი მიხეზია ამ ქვეყნის უბედურებისა. ჩვენ უნდა ჩამოვართავო ბურჟუებს შამული, ფული და ყველაფერი.

რაც უსვინდისობით აქვთ მათ შეძენილი და გავანაწილოთ სამართლიანათ შრომელთა შორის. ძირს კაპიტალიზმი, ძირს ომი, გაუმარჯოს პროლეტარიატს, გაუმარჯოს სოციალიზმს, რომელიც ეხლავე უნდა განხორციელდეს, ეხლავე! (ხელით ახვდრეფს ჟუარსაბს ჟუარ. ლმერთო, რა შეგცოდნე, რაა? ბოლშე. (განაგრძობს.) ნამდვილი სოციალისტები მერ ვართ, მარტო ჩვენ, სხვები ყველანი ფლიდები არიან, (შენიშნავს ნიკოლოზს სუ-

რათს.) ამას რას ვხედავ, რას! ლმერთო ჩემო ნუ თუ ამას ჩემი თვალგბი ხედავს მაშ შენ შეხულიგანო შენა! დავახროფ შე საზიზღარო? გამოეკიდება ჟუარსაბს რომელიც გარბის უფროდით ზიზღი! ფურთხი ამ სახლს! შურის დღეს ამ სახლს პირველი წაუკიდეფ ცეცხლს! დავაგაცათ! დავაგაცათ! გადის გატყარებუდა. შემოდან ვაბო და ალექსი.

ს. წერეთელი

სოფლის შიმშილი — კერძო წერილიდან

...ამ ჩვენთვის იშვიათ საშობა-სასახლწლოთ კი გერათფერს გვქრ: მე ისეთ მღვრე ტადღებასა-ენ მოფუე, რომ პირი ამქმსა შლამით და ამ მარტიულმა უინანობამ ისეთი გაფუენ იქონია ჩემზე რომ სულ მოშალა, დამანია. კაცო, თითქო ფრთები მეტუხება! ღამის ხდვაში გამოტანილი გემი მშრალზე გაფეინთ ერთმანეთის ტერამლითა და ჯათით, როდის იქნება ეს თვითმშერობელობის ნაშთი-ურდელი და უინანო მარტიული დისცამლინიები მოისპოს, როდის ვისწავლით სწორედ ცხოვრების ენას, რომ ეველა ეს არა ხდებოდეს. უჩემო ჩემი ქარწილია, უჩემოთ ქათბის მიკერენ, ნესტანს თვალთ გერ განვიცდი, და არ ვიცი გამომადგება?! ვაი თუ ბოლს ფეხება მაფუდეკინონ?!.. დიშ. სოლოლაშვილი.

სურათი

ძველი ბინის ნაგრევებზე კვლავ ქვითინებს მთის არწივი;
 ეთხოვება ყოველად... გულ-განგმირულ-განაცვი!
 მისმა კვნესამ, მისმა მოთქმამ გააყრუა მთა და ბარი;
 მაგრამ არვის ებრალება, დროს მიყვება საზიღარი!
 ხან ერთ მხარეს მიაწყდება. ხან მეორის გასწევს-წავა;
 ხან ცისსივრცეს შეუტევს და ხან ფრთებს კუმშავს ძირს დავა!
 მაგრამ მაინც სულთა მძძოლავს აღარაფინ აღარ სწყალობს
 და ცხოვრებით განარიყი, ტყუილად დამრწის, ტყ. წვალობს!..
 უხარიან მისი წასვლა, კადით კიდე, მთელ ქვეყანას?!
 და ვინ გინდათ, რომ წყეულ სულს არ უვალობს სულთათანას?!
 ზოგი კიცხავს და აგინებს, ზოგი სულაც აღარ ხედავს,
 გულს ასკდება, მაგრამ მაგვარს ვედარაფერს ვედარ ჰბედავს!
 ავონდება დრო გავნლილი, თვალწინ უდგას ტრფობის ნავი
 მაგრამ რა ქნას, როდესაცა ჰმუსრავს ძალი უხილავი?
 აიძულა ბედის წერამ, დატ იაღდა სხვაფერ ჩარხი:
 “ცა ქვეყანა წყევლას უთვლის და აუგებს ირეველივ ხალხ !!
 აეტი ბაწაძე

